

Justitiedepartementet
Ju2025/01117

Remissyttrande av Ökad insyn i politiska processer, SOU 2025:52

Sammanfattning

Region Norrbotten tackar för möjligheten att besvara remissen Ökad insyn i politiska processer. Regionen avgränsar yttrandet till de delar som rör påverkanskommunikation.

Region Norrbotten bedömer att regioner inte bör omfattas av utredningens förslag om uppgiftsskyldighet i kontakt med riksdag och regering. Om regioner och kommuner skulle omfattas av uppgiftsskyldigheter anser Region Norrbotten att den administrativa bördan bör analyseras och att medel för att hantera administrationen bör tillföras kommuner och regioner.

Region Norrbottens synpunkter

13 Insyn i kontakter mellan politiska beslutsfattare och aktörer som vill påverka beslut

13.6.3 Undantag ska göras för offentliga organ när de utför sitt uppdrag

Förslag: Från uppgiftsskyldighet ska undantas myndighet eller annan offentlig aktör som inte är ett offentligt företag, som endast bedriver påverkanskommunikation inom ramen för dess uppdrag enligt författning, regleringsbrev, regeringsuppdrag, direktiv eller motsvarande styrning.

Region Norrbotten anser att utredarens förslag att uppgiftsskyldighet endast ska omfatta kommunala och regionala bolag är det som är mest rimligt inom ramen för de förslag som presenteras i avsnitt 13.6.4.

I utredningens konsekvensanalys menar utredaren att:

”Däremot ingår kommuner och regioner bland sådana juridiska personer som kan bli redovisningsskyldiga om de bedriver påverkanskommunikation utanför ramen för sitt uppdrag...

...Dessutom är det sannolikt så att regioner och kommuner i praktiken mycket sällan eller aldrig kommer att träffas av någon skyldighet enligt den föreslagna lagen.”

Möt bakgrund av denna analys anser Region Norrbotten att det endast skulle skapa osäkerhet och merarbete i regional och kommunal förvaltning om möjligheten till vite införs för situationer som utredaren bedömer sällan eller aldrig kommer att inträffa.

Utredaren förslår undantag för ”kontakter inom ramen för sedvanligt uträttande av myndighet”. Eftersom det finns gråzoner kring vilken typ av kontakt som faller inom respektive utanför denna ram, och då regional verksamhet kräver omfattande kontakt med nationella beslutsfattare på många olika nivåer, anser Region Norrbotten att en uppgiftsskyldighet för regioner riskerar att försvåra och försvaga kontakten mellan regional och nationell nivå. Vi ser samma risk även för kommunal förvaltning.

Administrativ börda bör kompenseras för regioner och kommuner

Utredaren framhåller återkommande i avsnitten 13.8.1 - 13.10.3 att den administrativa bördan av det som föreslås inte ska bli betungande. Från Region Norrbottens sida ser vi en stor risk att det skulle innebära betydande krav för oss som region och för våra små kommuner att ta sig an den här bördan vid kontakt med makthavare. Det skulle höja tröskeln för kontakter mellan lokal och nationell nivå, även i avseenden som ursprungligen inte skulle omfattas på grund av ovisshet och gråzoner.

Om regioner och kommuner trots allt skulle omfattas av uppgiftsskyldigheten bör den administrativa bördan analyseras på nytt, och särskilda resurser tillföras kommuner och regioner för att möjliggöra administrationen.